

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 337/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 9126/2012, sp. zn. Rvp 9127/2012, sp. zn. Rvp 9128/2012, sp. zn. Rvp 9129/2012, sp. zn. Rvp 9130/2012, sp. zn. Rvp 9131/2012 a sp. zn. Rvp 9132/2012, zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária..., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 CoE 37/2012 z 26. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5 Er 334/2004 z 23. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16 CoE 45/2012 z 26. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5 Er 246/2004 z 21. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 CoE 37/2012 z 28. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5 Er 167/2003 z 21. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 CoE 18/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 3 Er 171/2006 z 20. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 CoE 66/2012 z 30. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5 Er 188/2003 z 23. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn.

5 CoE 27/2012 z 19. apríla 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 3 Er 2/2004 z 18. januára 2012 a postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 CoE 37/2012 z 22. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5 Er 187/2003 z 23. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 9126/2012, sp. zn. Rvp 9127/2012, sp. zn. Rvp 9128/2012, sp. zn. Rvp 9129/2012, sp. zn. Rvp 9130/2012, sp. zn. Rvp 9131/2012 a sp. zn. Rvp 9132/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9126/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 19. júna 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Er 334/2004 z 23. januára 2012, postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Er 246/2004 z 21. januára 2012, postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Er 167/2003 z 21. januára 2012, postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Er 171/2006 z 20. januára 2012, postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Er 188/2003 z 23. januára 2012, postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Er 2/2004 z 18. januára 2012 a postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Er 187/2003 z 23. januára 2012

(ďalej aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“), ako aj uzneseniami Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE 37/2012 z 26. marca 2012, sp. zn. 16 CoE 45/2012 z 26. marca 2012, sp. zn. 7 CoE 37/2012 z 28. marca 2012, sp. zn. 18 CoE 18/2012 z 29. marca 2012, sp. zn. 20 CoE 66/2012 z 30. marca 2012, sp. zn. 5 CoE 27/2012 z 19. apríla 2012 a sp. zn. 17 CoE 37/2012 z 22. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dohodnutých v úverových zmluvách. Na zabezpečenie úverov bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluve dohodnuté, že v prípade ak dlžník neplní svoje povinnosti, je možné okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Tieto zápisnice boli exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutí, t. j. exekúciu. V priebehu exekučného konania okresný súd svojím rozhodnutím sp. zn. 5 Er 334/2004 z 23. januára 2012, sp. zn. 5 Er 246/2004 z 21. januára 2012, sp. zn. 5 Er 167/2003 z 21. januára 2012, sp. zn. 3 Er 171/2006 z 20. januára 2012, sp. zn. 5 Er 188/2003 z 23. januára 2012, sp. zn. 3 Er 2/2004 z 18. januára 2012 a sp. zn. 5 Er 187/2003 z 23. januára 2012 vyhlásil exekúcie za neprípustné a zastavil ich. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

Sťažovateľka v argumentácii napadla právne závery v rozhodovacej činnosti okresného súdu a krajského súdu, ktorým vytkla ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, keď okresný súd a krajský súd „... svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia a s použitím chybných aplikácií a interpretácií...“, za súbežného porušenia viacerých procesných pravidiel spočívajúcich v tom, že „... a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci; b) svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom; c) nedostatočne zistil skutkový stav, pretože

nevykonala náležité dokazovanie...“. Sťažovateľka zároveň poskytla ústavnému súdu na zváženie vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na jej právnu vec, keď uviedla: *„Základnou vlastnosťou notárskej listiny je jej vierohodnosť. Notár poskytuje účastníkom garanciu, že jej obsah sa nebude dodatočne meniť. Všeobecný súd nedisponuje právomocou (takúto právomoc nemožno vyvodit' zo žiadneho právneho predpisu) umožňujúcou mu zasahovať do tejto garancie ovplyvňovaním výkonu práva vyplývajúceho z obsahu notárskej listiny... Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov vykonateľné tak po stránke formálnej... ako aj materiálnej... V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť... notárskej listiny, ktorá je exekučným titulom. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej listiny, ktorá je exekučným titulom.“*

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak

v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9126/2012, sp. zn. Rvp 9127/2012, sp. zn. Rvp 9128/2012, sp. zn. Rvp 9129/2012, sp. zn. Rvp 9130/2012, sp. zn. Rvp 9131/2012 a sp. zn. Rvp 9132/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutými uzneseniami okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosti v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010). Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

Ústavný súd v danom prípade považoval za významné vyriešiť zásadný problém sťažovateľky, a teda či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia zastavená, mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcií z hľadiska relevantnosti exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica.

Okresný súd v zásade argumentoval najmä tým, že preskúmal exekučný titul pri rozhodovaní o žiadostiach exekútora o vydanie poverení na vykonanie exekúcií, pričom

zistil, že exekučným titulom bola notárska zápisnica, pri ktorej spísaní povinný nebol. Okresný súd zastával názor, že je možné dať sa pri tomto úkone zastúpiť splnomocneným zástupcom. Splnomocnenie, ktoré udelil povinný v zmluve o úvere, je však koncipované široko a všeobecne. Zo splnomocnenia nie je možné zistiť konkrétny rozsah oprávnení, ktoré z neho zástupcovi vyplývajú, a následne posúdiť, či konal splnomocnenec v mene splnomocniteľa. Zmluvná voľnosť pri zvolení si splnomocneného zástupcu bola zjavne obmedzená. Čím je spochybnený základný predpoklad pri udelení plnej moci, teda to, že splnomocnenec bude hájiť záujem povinného, ako aj slobodná voľba pri výbere svojho splnomocnenca. Ak zástupca podpísal zápisnicu za povinného, konal zákonom nedovoleným spôsobom. Z toho vyplýva, že všetky tieto skutočnosti majú za následok absolútnu neplatnosť udeleného splnomocnenia. Zákomom zamýšľané právne účinky môže vyvolať len platne udelená plná moc. Ak plná moc nie je platná, nespĺňa notárska zápisnica materiálne podmienky vykonateľného exekučného titulu, pretože bola spísaná neoprávnenou osobou, nevyplynuli právne účinky vykonaného právneho úkonu pre osobu, v mene ktorej splnomocnenec konal, a teda neobsahuje záväzok povinnej osoby a jej vyhlásenia o súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Okresný súd preto vyhlásil exekúcie v celom rozsahu za neprípustné a zastavil ich.

Krajský súd v rozhodnutiach o odvolaniach sťažovateľky proti prvostupňovým rozhodnutiam konštatoval, že odvolania nie sú opodstatnené. Argumentoval najmä tým, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. V priebehu odvolacích konaní sa na skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, preto si odvolací súd osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a na tieto v plnom rozsahu odkázal.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na skutočnosť, podľa ktorej účastníci (sťažovateľka a dlžník) uzatvorili zmluvy o úvere, súčasťou ktorých bol vo forme predtlaču uvedený text o splnomocnení advokáta povinným na uznanie záväzku z úveru v mene povinného v notárskych zápisniciach ako exekučného titulu tak, aby sa notárske zápisnice stali vykonateľným exekučným titulom. Takto udelené splnomocnenie sa za platný právny úkon označiť nedá, a preto splnomocnený advokát nemohol pred notárom

platne vyhlásiť uznanie záväzku z úverových zmlúv a súhlasiť s vykonateľnosťou notárskych zápisníc v mene povinného, a to pre rozpor záujmov splnomocneného zástupcu a zastúpeného v zmysle ustanovenia § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, a ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Uvedený rozpor zo záujmami povinného spočíva v tom, že jeho právny zástupca, ktorý mal povinného pri uznaní dlhu a spisovaní notárskych zápisníc zastupovať, bol určený priamo v zmluve o úvere oprávneným, čo malo za následok, že povinný si nemohol vopred určeného advokáta ako svojho zástupcu vybrať na základe svojej vôle.

Právny úkon urobený zástupcom nespĺňajúcim podmienky upravené v ustanovení § 22 ods. 2 je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Na absolútnu neplatnosť pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona musel všeobecný súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak v prerokúvaných veciach splnomocnený advokát nedisponoval platným splnomocnením, nemohol v mene povinných konať.

Notárske zápisnice predložené oprávneným nespĺňali podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, pretože boli spísané na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Za takejto situácie súd prvého stupňa správne postupoval, ak po vyhlásení exekúcií za neprípustné tieto zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. (V tejto súvislosti krajský súd poukázal aj na uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 183/11.)

Ústavný súd preskúmal výklad krajského súdu a jeho úvahy vo vzťahu k notárskym zápisniciam, ktoré boli následne exekučným titulom slúžiacim ako právny podklad na začatie exekučného konania voči dlžníkom, a správne ich vyhodnotil, že nie sú spôsobilým exekučným titulom.

Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov napadnuté rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred

udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

Záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmavať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania a nielen pred vydaním poverenia plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku napr. vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví, napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku], alebo v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku], alebo ak v prebiehajúcim exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku].

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a na odôvodnenie napadnutých rozhodnutí krajského súdu (aj v spojení s odôvodnením napadnutých rozhodnutí okresného súdu, pozn.) a tiež s poukazom na to, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08, I. ÚS 410/2012), ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.D

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého postupu a rozhodnutí krajského súdu a okresného súdu (v nadväznosti na potvrdené závery rozhodnutí okresného súdu krajským súdom v odvolacom konaní, pozn.) dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže všeobecné súdy v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretovali a aplikovali príslušné právne normy (v danom prípade ustanovenia Exekučného poriadku).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným postupom a rozhodnutiami krajského súdu (tak aj rozhodnutí okresného súdu vzhľadom na ich potvrdenie krajským súdom v odvolacom konaní, pozn.) a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky aj v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.E

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru uznesením napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ustanovenie čl. 12 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak neboli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, nie je potrebné deklarovať ani porušenie týchto ustanovení ústavy (IV. ÚS 119/07, I. ÚS 410/2012).

Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

Porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a porušenie zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 14 dohovoru odôvodňovala sťažovateľka tým, že mala v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ňou zaobchádzané odlišne, súdy konali bez jej vedomia a pod. Z uvedeného vyplýva, že porušenie označených článkov ústavy a dohovoru sťažovateľka spája s porušením svojho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorého porušenie však ústavný súd v postupe a rozhodnutí krajského súdu nezistil, a preto nemohol konštatovať ani porušenie zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, a to z dôvodu absencie akejkoľvek spojitosti (príčinnej súvislosti) medzi namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru a namietaným postupom a rozhodnutiami krajského súdu. Z tohto dôvodu sú sťažnosti sťažovateľky aj v tejto ostatnej časti zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2012